

Yellowstone i okolice

Park Narodowy to najwyższa forma ochrony przyrody w USA, mająca chronić cenne obszary, zwłaszcza leśne. Niestety często bywa tak, że parki narodowe obejmują tereny położone pośrodku obszarów niechronionych, stale niszczone przez cywilizację, będąc swoistymi oazami na przyrodniczej pustyni. W dodatku nawet w samych parkach narodowych praktykuje się liczne odstępstwa od idei ochrony przyrody. Na przykład ostatnio prezydent Bush zniósł wiele zakazów - wymierzonych w narciarzy i użytkowników skuterów śnieżnych - w dwóch znanych amerykańskich parkach narodowych: Yellowstone i Yosemite. Te zmiany źle wróżą na przyszłość, mogą także stać się początkiem niweczenia wieloletniego dorobku amerykańskich obrońców przyrody.

Ochrona terenów leżących dzisiaj w Parku Narodowym Yellowstone ma długą historię kropkę Park ten utworzono w 1897 roku. Jego pierwszy dyrektor S.M.B. Young w 1899 r. zaapelował o ochronę najbliższego otoczenia parku, by rdzeń cennych obszarów był lepiej odizolowany od destrukcyjnych wpływów cywilizacji. Jednak idea ta nie znalazła wówczas zrozumienia wśród członków Kongresu USA, którzy podejmują decyzje dotyczące ogólnokrajowego statusu ochronnego. W roku 1916 na mocy decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych powołano National Park Services, rządową agendę do spraw parków narodowych. Jej dyrektor, Stephan Mather, już w 1917 r. powrócił do idei objęcia ochroną terenów otaczających park narodowy Yellowstone. Kongresmen Frank Modell w 1918 r. zaproponował Izbie Reprezentantów powiększenie parku. Pomysł ten zyskał jednogłośnie aprobatę, jednak Senat, w wyższa izba Kongresu, zawetowali go pod wpływem lobbingu hodowców owiec, myśliwych, lokalnej administracji, farmerów itp., którzy mogli stracić na objęciu ochroną tych terenów.

W ciągu kilku następnych lat nie zdołano w te okolice przyciągnąć inwestycji biznesowych. Latem 1923 r. nowy dyrektor Parku Narodowego, Albright, przekonał część samorządowców do objęcia ochroną większych terenów, posługując się argumentem rozwoju turystyki, a co za tym idzie zwiększenia dochodów. Przepychanki wokół tego pomysłu trwały jednak aż do roku 1928, kiedy to Kongres zatwierdził powiększenie obszaru chronionego. Rok później w decyzję tę zatwierdził prezydent Calvin Coolidge.

Park narodowy Yellowstone miał po powiększeniu obszar 96 tys. akrów. Próby dalszego powiększenia parku trwały nadal. Dzięki działaniom takich znanych i majątnych osób jak Rockefeller (wykupił on znaczne tereny wokół parku, co powstrzymało ekspansję zabudowy mieszkaniowej), udało się doprowadzić do powiększenia parku w roku 1950, a w kolejnych dekadach proces ten nadal trwał. W efekcie obszar chroniony w Yellowstone i okolicy obejmuje 309995 akrów, i jest to jeden z najpiękniejszych parków narodowych w USA.

Warto jednak pamiętać że parki narodowe obejmują w Stanach Zjednoczonych niespełna 2% powierzchni kraju.

Przemysław Sobański

Kalifornia